Ч. 208 (14.751). Львів, вівторок 21. вересня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

6 розстрілів на Східній Україні.

В Колюшкіні (Озівсько-Чорноморський край) засудили на смерть 6-ох членів контрреволюційної диверсантської організації, що вела шкідницьку протидержавну акцію в колгоспах, виконувала терористичні акти і підготовлювала невдачу червоної армії на випадок війни. Лише один підсудний залишився в живих — його засудили на 8 років вязниці.

Китайський протинаступ.

Китайська північна армія дістала підмогу з півдня і розвинула протинаступ на залізничій лінії Тієнтсін-Пуков. Йдуть бої.

КИТАЙЦІ ВІДСТУПАЮТЬ.

Внаслідок невдатних операцій на північному фронті китайські війська відступають на всіх південних і східних відтинках. Не зважаючи на те, що шляхи розмокли, японці йдуть вперед. Японська офензива покінчилася перемогою; японці дійшли до Паотінфу, що є головною японською базою на півночі.

Китайські війська укріплюються на лініях Пекін— Калган і Тієнтсін—Пуков: там мабуть дійде до поважних боїв.

Відступаючи, китайці залишають великі припаси воєнного матеріялу.

На південному фронті японські літаки виконали великий рейд, в якому знищили 26 китайських літаків.

НАНКІН ЗАСУДЖЕНИЙ НА ЗАГЛАДУ

Японська влада в Шангаю повідомила представників чужих держав, що від завтра (21. ц. м.) японське летунство бомбардуватиме Нанкін, який став осередком китайських військових операцій. Японці домагаються, щоб дипльоматичні місії покинули Нанкін.

ЯПОНЦЯМ НЕ ПОЩАСТИЛО ОКРУЖИТИ КИТАЙСЬКУ АРМІЮ.

Японським військам не пощастило окружити 50-тисячну китайську армію на захід від Пекіну, бо вона пробилася і втікла. Більша частина відступила на південь, решта на захід.

Японську невдачу спричинили дощі, які зробили дороги непрохідними; тим більше, що китайці відступаючи, нищили їх.

ТРІЙЛИВІ ҐАЗИ?

Японці твердять, що в битві під Шулігао (шангайський фронт) 17. і 18. ц. м. 14. китайська дивізія ужила трійливих ґазів

ЯПОНСЬКІ МАНЕВРИ ВІДКЛИКАНІ.

Японський цісар затвердив рішення уряду, що відкликує маневри.

Кільнадесять тисяч китайських партизанів у японському запіллі.

Посуваючися скоро вперед на північному фронті, японці розбили китайські відділи, які стрінули на свому шляху, але залишили за собою дрібні нереґулярні частини, які тепер нападають на японські задні сторожі. Тих партизанів є тепер 25 до 50 тисяч, отже вони чисельно перевищують північну японську армію, але вони не уявляють собою поважнішої загрози для японців, бо дуже слабо озброєні.

Взагалі — як це підмічують в японських військових колах — китайці мають дуже мало літаків, тому зовсім не зорієнтовані у рухах японських військ. Навпаки могутня японська повітряна армія точно слідкує за ворогом і уможливлює йому концентрацію бомбами та скорострілами.

Постава Франції до бльокади Китаю.

Французька влада заняла ось яке становище до бльокади китайських побереж, що її проголосив японський уряд: Французькі судна, які вибираються на води, що їх японці бльокують, мають повідомити про це командування французької далекосхідної ескадри, яка подасть японському командуванню назви кораблів та необхідні інформації про них.

Авас підкреслює, що французький уряд не признає Японії права вмішуватися до французької плавби, лише хоче цим способом не допустити до інцидентів.

Турки зловили таємниче підводне судно?

Царгородський щоденник „Короїн" подає з Ізміру, що недалеко острова Тенедос над морським плесом появився перископ підводного судна. Прибережні батерії знищили перископ, тоді підводне судно виринуло на поверхню і турки його зловили зі залогою, що складається з 22-ох людей.

До тепер тієї вістки ще офіційльно не потвердили.

НИНІ ПОЧИНАЄТЬСЯ КОНТРОЛЯ СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ.

На основі постанов ніонської конференції французько-англійські кораблі починають нині котролювати Середземне Море.

Віцеадмірал Естева кермуватиме французькими морськими силами, ужитими до контролі. 2 французькі кружляки і 6 контрторпедовців перепдило Ґібральтарський пролив у напрямі Середземного Моря. Тепер Естева має під своїм командуванням 22 морські одиниці, м. ін. 8 контрторпедовців, 13 торпедовців та 1 летунську базу.

ПОШИРИЛИ НІОНСЬКИЙ ДОГОВІР.

Ніонський договір доповнено додатковими умовами, на основі яких поняття напасника поширено також на кораблі й літаки, а під охорону підтягнено також еспанські судна.

ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КРУЖЛЯК ЗДОБУВ КІЛЬКА ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ.

Національний кружляк стрінув недалеко Барселони червоний воєнний корабель, що контролював торговельні кораблі. Після короткої битви червоний корабель утік; національний кружляк забрав усі торговельні кораблі

Заворушення в Альжирі.

Вчора дійшло до поважних сутичок між членами арабської національної партії та поліцією. Ранено кільканацятьох поліцаїв та коло 200 арабів.

ОКО ЗА ОКО, ЗУБ ЗА ЗУБ!

Львів, 20. вересня 1937.

Польські східногалицькі організації не визначалися ніколи і не визначаються тимбільше і сьогодні політичним тактом і якимсь передбачуванням майбутніх політичних подій, якщо йде про українські справи. Зокрема просто зоольогічною ненавистю проти нас і всіх наших змагань та почннів дишуть [redacted] організації чи установи, звязані з найновішою польською воєнною традицією на терені Східної Галичини, згадати хочби „Звйонзек оброньцув Львова" та інші, не кажучи вже про „Стшельца", що спеціяльно у нашому селі має свою питому вагу при „розвязці" місцевих польсько-українських конфліктів, головно між сільською молодю, які часто відбиваються голосним відгомоном у салі розправ східно-галицьких карних судів. Ніхто інший, а саме польські комбатанти та ріжні їхні організації йшли та йдуть у проводі протиукраїнського польського походу. І ніхто інший у більшій мірі, як вони, були й є противниками наладнання нормальних відносин, відносин опертих на правопорядку та глибокому почутті законности і моральної відповідальности за свої вчинки суспільного характеру. І вони теж були гробарями так званих нормалізаційних ходів, що не вдалися саме через їхне наскрізь вороже становище до самої думки нормалізації польсько-українських відносин у краю.

На сторінках нашого щоденника нотували ми нераз та аналізували резолюції ріжних східногалицьких польських зїздів. Сьогодні нотуємо новий, що своєю наґальністю — здається — перевищає всі давніші. Секундує їм частина польської преси, і то не тільки з вшехпольського табору, наставленого зі засади вороже проти нас, українців, яких навіть не визнають за окрему самостійну націю і саму нашу назву подають у лапках. У протиукраїнській нагінці беруть дружню участь і відомий „Іл. Куріер Цодзенни" і органи санаційної ендеції, як львівський щоденник „Дзеннік Польскі" та тернопільський тижневик „Ґлос Польскі". Вони мають рішальний голос на польській вулиці і вони теж виховують „кресове" польське громадянство, що поза тими ґазетами зправила й не читає інших польських прес. органів. Не диво, що ментальність „кресового" польського громадянства — виїмками є лише одиниці — дуже далека від якогонебудь почуття дійсної культури й гуманности, якщо мова про українців та їхні змагання.

Подаємо свіжий вицвіт кресової ментальности.

В неділю 19. ц. м. відбулось у Львові надзвичайне зібрання „Звйонзку оброньцув Львова" — як подає нинішній „Дзеннік Польскі" — „в справі останніх українських виступів на те-

рені Східної Малопольщі і саботажів, доконаних українською національною організацією."

Подаємо дальше за „Дз. П.":

„В осідку „Звйонзку" при вул. Рутовського зібралися майже всі оборонці Львова. Зібрання отворив і проводив [illegible] Юзеф Клінк, реферував інж. Маріян Жеребецький, вказуючи на зростаючі акти саботажів на терені південно-східних воєвідств. Після реферату вибрано президію зібрання, до якої увійшли: д-р Анджей Матковський і Генрик Ставнічи. З черги забрало слово кількох промовців, що згідно підносили нельояльність українського населення. При кінці предсідник піддав під голосування резолюцію, яку принято через акламацію".

Оголошена в „Дз. П." резолюція стверджує, що „злочини ОУН бють у добро і честь Річипосполитої, її громадян і польське громадянство на південно-східних землях. Зібрання осуджує ті факти і звертається до **українського громадянства, твердячи, що воно мусить понести цілковиту відповідальність за той стан, що заістнував, коли не вміє чи не хоче протиставитись актам ОУН** (підчеркнення наші).

Надзвичайне загальне зібрання членів „Звйонзку оброньцув Львова" з листопада 1918. р., відбуте в дні 19. вересня 1937 р., стверджує, що в останньому часі щораз частіші випадки терору, саботажу і злочинів ОУН та УВО, спрямовані проти поляків і проти льояльних громадян держави руської народности, бють у добро і честь Річипосполитої, її громадян і польське громадянство на південно-східних землях.

Осуджуючи якнайгостріше ті факти та визнаючи, що вони мусять стрінутися зі солідарною та рішучою реакцією польського громадянства, оборонці Львова стверджують, що ніякий терор не всилі нарушити історичні права Польщі до Червенської Землі, ані польський стан посідання на тих землях, які окуплено неоднократно в історії, останньо в 1918. р., кровю найліпших поляків. Признаючи дотеперішню акцію органів влади, що ліквідує ті факти, надзвичайне загальне зібрання стверджує, що супроти становища того відлому українського громадянства, що укриває справців, це протиділання стрічає великі трудноші, одначе воно мусить бути ведене з цілою рішучістю й безоглядністю — для вдержання ладу і спокою та охорони життя і майна громадян.

Надзвичайне загальне зібрання стверджує, **що українське громадянство мусить поносити цілковито відповідальність за злочинні діла своїх земляків, коли всупереч своїм зобовязанням і запевненням, не потрапить або не вміє їм протиставитися** (підч. наші).

Незалежно від цього оборонці Львова, уважаючи, що все без винятку польське громадянство Східної Малопольщі мусить станути до акції — взивають усіх поляків **до зорганізування одноцільного фронту при порозумівавчому секретаріяті та заповідають, що коли факти злочинів і саботажів будуть повторюватись далі, відповідять безпосереднім виступом проти справців і співвинних, хоча чужою їм була досі засада: „Око за око, зуб за зуб!"** (підч. наші).

Надзвичайне загальне зібрання стверджує з другої сторони, що жертвам терору треба давати опіку і підтримку цілого громадянства так, щоб кожну шкоду, спричинену злочинною діяльністю, негайно направити, при чому запевняє, що ведений терор не відстрашить нікого з постерунку, а проріджені ряди будуть доповнені подвійно.

По думці цього надзвичайне загальне зібрання „Звйонзку оброньцув Львова" взиває своїх членів, усі організації, як і все громадянство до сторожкої акції особової і матеріяльної і на цю ціль призначує до диспозиції порозумівавчої секції квоту 250 золотих.

Надзвичайне загальне зібрання пересилає землякам, що стоять твердо на окраїнах Річипосполитої Польської вислови жовнірського поздоровлення із запевненням, що стоїмо при них зі зброєю при нозі."

Ми навели в цілости резолюції славетного „Звйонзку оброньцув Львова" і питаємося: „Спіш, чи о дрогея питам?". Коли, хто і серед яких обставин ухвалював повищі резолюції, яких змісту і не треба аналізувати? Якщоб такі резолюції оголошено десь у часах Сенкевичівського Заглоби в часі облоги Збаража, то сьогодні ми ще сяк-так моглиб розуміти їх зміст і тенденцію

Не розуміємо вкінці і того, що ті боєві резолюції ухвалено саме в часі, коли у Східній Галичині притихла акція українського підпілля і не чувати про якунебудь більшу його протипольську терористичну акцію. А навпаки. Ціла Західна Галичина і ті місцевости Східної Галичини, де живуть польські кольоністи, були щойно перед місяцем тереном великої зорганізованої терористичної акції польських селян зпід зеленого прапору Польського Стронніцтва Людового, що потягнула десятки трупів та сотки арештованих з них за тяжкі звичайні і протидержавні злочини. Про цю польську терористичну і масову акцію частини польського громадянства і то навіть на терені Східної Галичини резолюції „Звйонзку оброньцув Львова" зовсім мовчать, хоч ця акція грозила цілковитою анархією в краю та упадком авторитету влади. Що вона тут у Східній Галичині не прибрала тих розмірів, що в Західній, слід приписати поставі українського громадянства, зокрема українських селян, що самі протиставилися рішуче терористичній акції людовців.

В проголошених резолюціях є одно, що підважує усякий правопорядок і всяке правопочуття. **Це публичне проголошення засади збірної відповідальности цілого українського громадянства за вчинки підпілля.** Автори резолюції знають добре наше становище і становище цілого зорганізованого українського громадянства супроти терористичних ходів підпілля, яким воно протиставилося голосом своїх відповідальних установ і яких ані не інсценізує, ані тим більше не підтримує. Засаду „око за око, зуб за зуб" знає Мойсеєвий закон, знає корсиканська вендета, але не знає її новочасна культура і не знає її теж і польський карний кодекс за кількома тільки виїмками.

Проголошені резолюції мають чисто погромницький характер і сумніваємося, чи державна влада апробує їх зміст. Зате маємо право думати, що так не буде і що ця влада у свому інтересі не допустить до того, щоб замісць неї управляли державою і видавали публичні прикази ріжні невідповідальні люди, хочби зпід стягу новочасних Заглобів зі „Звйонзку оброньцув Львова".

Д-р Степан Баран.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА В ЖАЛОБІ.

(Від спеціяльного кореспондента).

Прага, 18. вересня 1937.

Світла великого міста горять серед білого дня, на автобусах і трамваях — чорні прапорці, великі чорні прапори мають зі всіх державних, громадських і величезної більшости приватних будов, у вікнах — портрети й погруддя в жалобній оздобі. Це столиця Чехословаччини схиляє чоло перед своїм першим президентом, що перед кількома днями тихо спочив по довгім, працьовитім, повнім боротьби й великих досягнень житті.

А день видався прегарний, соняшний, теплий, тихий. Ще недавно було холодно й похмурно, накрапав дрібний дощ, наче глибокої осени. Здавалося, що вже не буде літа, що прийшла осінь, люди ходили застібнувшись на всі гудзики, незадоволені, непривітні. А тепер у часі національної жалоби, на обличчях грають відблиски сонця, місто знов має літній вигляд, від недавньої похмурости нема й сліду.

Є глибокий символічний звязок між цими двома, здавалосяб, випадковими явищами. Щоб його побачити, треба трохи сягнути до шкільної премудрости, до того, чого ми колись училися в школі, читаючи Геродота, а саме його оповідання про розмову між королем Крезом та атенським мудрцем Сольоном. „Достойний мужу", мав сказати Крез, „ми чули багато про тебе, про твою мудрість і твої подорожі... Отож хочеться мені тебе спитати, чи ти знаєш кого, хто є найблаженнішим серед усіх людей?" Крез думав, що Сольон назве його, але той назвав цілком невідомих людей. Незадоволений Крез вимагав виразнішої відповіди, конче бажаючи, щоб Сольон дав йому хоч третє місце серед найблаженніших людей. Тоді той сказав йому виразно: Доки людина не вмерла, доти не можна про неї сказати, чи була вона блаженна. „Хто має постійно найбільше добра і потім кінчає життя з приємністю, той, королю, є в моїх очах достойний називатися блаженним".

Колиб сучасний Крез запитав сучасного Сольона, кого він уважає найблаженнішим серед людей, той без вагання міг би вказати на Т. Г. Масарика. Життя Масарикове, як усім відомо, було повне тяжкої праці, впертої боротьби, особистих утрат і розчарувань. Найтяжча була боротьба зі своїм власним окруженням, боротьба з брехнею, лінивством, дрібничковістю, міщанським духом. Потім, уже по перемозі, довелось поборювати тих, що з національної і державної справи робили справу своєї кишені, свого гуртка, своєї партії. Особисті, родинні справи також не завсіди були відрадні.

Але вже в останніх роках свого життя Масарик майже цілком осягнув той ідеал блаженства, що його накреслив Сольон. Він бачив перед собою державу, у великій мірі діло його рук, внутрішньо сконсолідовану і назовні скрізь поважану. На кілька місяців перед смертю він міг прочитати в одній американській книзі (John Gunther: Inside Europe), що Чехословаччина в очах чужинців належить до найспокійніших, найкраще зорганізованих держав нинішньої Европи. За дальшу долю своєї держави він міг бути спокійний, бо йому пощастило передати державну керму до рук свого найкращого учня й найвірнішого приятеля: Едварда Бенеша. Особисто він був окружений глибокою, щирою пошаною і навіть любовю. За життя називали його загально „президентом-визвольником", парлямент ухвалив особливий закон: „Президент Т. Г. Масарик заслужився перед батьківщиною", місце його старечого відпочинку — замок Ляни коло Праги — було ціллю всенародного паломництва.

Смерть застала його в глибокім віці, окруженого родиною, приятелями, найвищими представниками держави. Ціла країна в тих кількох днях його останньої хороби стежила із затаєним віддихом за його останньою боротьбою. Його похорон у понеділок буде маніфестацією всенародньої, вседержавної єдности, якої Чехословаччина ще ніколи не бачила і може ніколи більше не побачить. Чи це не блаженна смерть?

Тому теперішня жалоба не робить враження пригноблення, вона радше забарвлена бадьорістю, надією, певністю себе та своїх сил. У побожній пошані хилити голови — але не плакати, не ридати, а скоріше радуватися, що доля судила найбільшому громадянинові Чехословаччини таке життя і таку смерть. Тому й теплі соняшні дні так гармонійно злилися з загальним настроєм і забарвили глибоку всенародню жалобу ясним, бадьорим відблиском.

М. Г.

Закарпаття.

ПРОСВІТЯНСЬКИЙ ЗІЗД І ЗАГ. ЗБОРИ Т-ВА „ПРОСВІТА" ВІДЛОЖЕНІ.

З приводу смерти президента-визвольника Т. Г. Масарика, з огляду на великі його заслуги для нашого народу і Т-ва „Просвіта" на Закарпатті, зіздовий комітет на нараді, яка відбулася 16. ц. м., ухвалив переложити Просвітянський Зізд і Загальні Збори Т-ва „Просвіта" з 26. вересня на 17. жовтня ц. р.

АРХИЕПИСКОПСТВО В УЖГОРОДІ.

Дня 2. вересня ц. р. появилася папська булля, яка встановляє границі греко- і римо-католицької Церкви в чехословацькій республиці з огляду на змінені політичні границі держав. По думці тої буллі словацькі римо-католицькі епископства не будуть далі належати до мадярського остригомського архиепископату, але будуть мати окремого свого архиепископа. У звязку з цим українці греко-католики дістануть також окремий архиепископат з осідком в Ужгороді. Цей архиепископат буде підлягати безпосередньо римському папі.

До цього архиепископату будуть належати епископати у Пряшеві та в Хусті. Хустський епископат має бути оснований у найближчому часі. До румунського епископату будуть належати ті громади, які належали досі до мукачівської епархії, але прилучені політично до Румунії. Це громади: Бистрий, Петрово, Леордіне, Русково, Вишавель, Ряпідь, Руська Поляна, Рівна, Сигіт, Крачуново. Усього 11 громад. Зате до ужгородської, чи пак пізніше хустської епархії мають належати Біла Церква, Солотвинські Копальні, Нижня і Середня Апша. Є це парохії румунські. Так само до ужгородської епархії будуть прилучені: Середа над Бодрогом, Земплин, Мала Добра, Лелес, котрі дотепер належали до гайдудорогської греко-католицької мадярської епархії.

Отже ужгородські епископи по думці цієї буллі стануть митрополитами. І ужгородська (мукачівська), і пряшівська епархія дістане від держави по 4000 кат. угрів (моргів, голдів) землі на удержування своїх установ та покриття епархіяльних видатків. (У. С.)

ПЕРЕНОСЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ.

З початком нового шкільного року багато нарікають учителі на переношення їх на нові місця. Сталося це без просьби дотичних учителів та без їх вини. Впадає в очі, що перенесені учителі належать до народовецького напряму, а є між ними і визначні культурні працівники. Кілька випадків наведемо й тут. Михайла Андрашка із Севлюша нагло перенесли до Раківця. Відомий з „Нової Сцени" культурний працівник Евген Шерегій був довгі роки учителем в Хусті. Ні сіло ні пало перенесли його до школи в Кірешах. Микола Вайда, редактор „Карпатської Молоді" з Великої Копані, перенесений з одного дня на другий до Ясіня. Сам Вайда в Копані має хату, землю і т. д.

Уважаємо за потрібне звернути на такі випадки увагу п. губернатора і начальника шкільного референту. (У. С.).

„НОВА СЦЕНА" ПОЧАЛА ОСІННІЙ СЕЗОН.

На відкриття сезону відіграла „Нова Сцена" 28. VIII. у В. Бичкові драму Старицького „Маруся Богуславка". Нові костюми, декорації і балетові вставки причинились до повного успіху докладно підготовленої тяжкої драми. Режисерував як гість дир. М. Аркас. Дня 11. IX. відіграла „Н. Сцена" в Тересві попол. Кропивницького „Пошилися в дурні", а ввечорі комедію „Земний рай" Ю. Горсте. 12. IX. відіграно в Бедевлі „Земний рай", 18. і 19. IX. завітала „Н. Сцена" до Ясіня, де відіграла „Неофастіяду", музичне ревю М. Чирського, 5 картин, балет та „Марусю Богуславку".

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА.

Друкується в Ужгороді граматика і правопис української мови для середних шкіл та самонавчання. Частина І. (Фонетика й морфологія). Зладив проф. Ярослав Невралі, видає Іван Роман.

Світ, що за шість днів не випив чарки алькоголю.

ОЧИМА УКРАЇНЦЯ НА XXI. МІЖНАРОДНЬОМУ ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНОМУ КОНҐРЕСІ.

(ВЛАСНА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ.)

Варшава, 17. вересня.

(КТВ) Сьогодні по обіді врочисто замкнули XXI. Міжнародній Протиалькогольний Конгрес, що ним так живо цікавилося наше громадянство. Ми докладно інформували читачів „Діла" про всі важніші події того великого зїзду европейських, американських та азійських абстинентів, тож бажаємо довести їх прецікавий реєстр до кінця.

Отже в мин. середу ввечір радив V. Всесвітній протиалькогольний Зїзд Студентів під проводом поляка Ольпінського. Промовляли делегати всіх держав. Хоча у програмі не було місця для українського промовця, в дискусії **як перший забрав голос українець ред. Глібовицький, виголосивши при ентузіязмі цілої салі палкий привіт від українського студентства.**

Удруге мали чужинці нагоду почути про наші антиалькогольні й антинікотинні осяги в пятницю, коли то при великій скількости спеціяльно прибулих українських слухачів цей самий делегат іменем Т-ва „Відродження" прочитав (по німецьки) реферат на тему: „Український абстинентський рух".

Взагалі оцінюючи наші здобутки, спостереження та осяги на щойно проминулому Конгресі, мусимо ствердити, що перша зорганізована участь українських абстинентів на того роду величавій міжнародній імпрезі принесла йому при малих промахах (про які нижче) величезний моральний здобуток у формі навязання ближчого контакту з закордоном та виказала, що наш антиалькогольний фронт у нічім не уступає (крім матеріяльних засобів), коли не перевищає, заграничним, державним, багатим і сильним організаціям.

ЗАГАЛЬНА ВИСТАВА.

А тепер відсуньмо від себе на кілька хвилин настрій організаційного критика і з записником у руках (як усі, що сюди прибули), перейдімся по великих салях та павільонах міжнародньої абстинентської вистави, щоб хоч поверховно заглянути і придивитись, як поодинокі народи борються за моральне здоровля своїх громадян. Куртуазія наказує нам почивати свою візиту від господарів, себто поляків. Польські експонати, афіші, пояснюючі таблиці, графікони, картограми і статистичні викази займають пів вистави; вони дуже подрібно та прецизно виготовлені. Зате мистецька сторінка того відділу при всьому оригінальному задумі виклеїти стовпці у графіконах народніми стяжками — не робить бажаного враження згармонізованости та величі.

Чудово виступили **японці**, що заняли малий куток під українським павільончиком-стіною. Ціла їх вистава зложена з 13 кольорових, дуже мистецьких плякат з відповідним повчальним текстом. Завдаймо собі труду і при помочі чемного японця, що говорить добре по англійськи, переведім деякі з них на нашу мову: „Ощаджуйте риж, нашу поживу!", „Витраченими за чотири місяці на алькоголь грішми моглиб ми сплатити всі наші воєнні довги!" „Абстиненцією бороніть Японію перед сучасною економічною скрутою!", або ще: „У сьогоднішніх тяжких часах нехай цілий нарід перестерігає і хоронить право, а передовсім проти-налоговий закон! Щоб наша молодь і діти мали здорове тіло і чисте серце — ось ціль життя Японії".

Відходите з цього місця цілковито переконані. Цілу довгу стіну в сусідстві Японії заняла її занепокоєна суперниця на полудневих морях — **Англія**. Пізнаєте англійців здалека. Делегати, старші панове, їдять обід завжди у капелюхах, вистава складається з великих кольорових, експресійних плякат із тверезими і пяними футболістами, при чому пяні завжди програють.

Переходите до двох саль і вашу увагу відразу зупиняє цікава стіна **Бельгії**, де розвішено м. ін. прецікаві вправи та рисунки шкільної дітвори на тему алькоголю. Напроти хвалиться дійсно знаменитими осягами мала, але суцільна **Фінляндія**, що на своїх картах дійсно невідомо чого має більше: озер чи ріжних зразкових абстинетських організацій? Вся шкільна фінська дітвора виріклася горілки і пива. Поглянувши ще на друковані діяграми **Австрії**, **Канади** і цікаві пресові видання **Болгарії та Уругваю**, переходите чимскоріше на перший поверх, куди вас тягне милий звук рідної мови, що долітає сюди із внутрішніх бальконів. Але в малому коридорі мусите приставути, щоб подивляти хвилину дійсно дотепно зроблену плякату, де пляшка горілки, пива та меду з палаючими електричними очима — танцює страшний танець смерти. Тут — якщо ви не стовідсотковий абстинент — можете дещо відітхнути і від когось з численних журналістів та фотографів, що облягають цю промовисту плякату, прикурити папіроску.

Але вже на третьому сході вгору починається знов абстинентська держава. Відкидаєте геть папіроску і з приємністю читаєте, йдучи вгору, великі транспаренти по італійськи та еспанськи, щоб опісля переконатися, що ви помилились, бо тут голос має **Мексик** та інші **півд.-американські** держави.

Біля скромної **швайцарської** стіни пристанете, щоб поклонитися портретові великого алькогольога д-ра Фореля. Усміхнені обличчя бльондинок лотишок запрошують вас просто у гарний кіоск **Латвії**, що з гордістю покаже вам ряд пляшок з чудовими безалькогольними напитками власної продукції та обклеїть ваші книжки-дарунки, яких уже чимало назбиралося, новими філятелістичними серіями.

Подякуєте білявим дітям надбалтійської Латвії, обернувшись, похилите голову: на протилежній стіні у жалібній мовчанці видніє старече Масарикове обличчя. Повно тут цвітів, вінків, адрес, між ними вся наша щоденна преса.

УРАЇНСЬКА ВИСТАВА.

І врешті ви дійшли туди, куди вас особливо тягнуло. Гамір багатьох відвідувачів і великий напис (по французьки) пояснює вам, що ви в українському відділі. Перше враження: скромний, чепурний куточок, але згодом, побачивши мистецькі плякати та багато добрих видань, книжок, брошур, календарців, летючок, листівок — починаєте цікавитись і радуватись. А оце що? Це дуже рідка приватна збірка **о. д-ра Цегельського** з Камінки Струмилової. Пів години перечитуєте і не можете начитатись — у першій книзі нашого першого протиалькогольного т-ва з 1844 (!) р. Знайдете там дуже цікаву протиалькогольну поезію, писану латинкою, знайдете старі грамоти, сторінки з підписом митрополита Сембратовича.

ПРОПАМЯТНА КНИГА.

Оглянувши все до зразкових фотографічних і пресових альбомів включно (цього ніхто крім нас не має), не можете собі відмовити приємности вписатися до пропамятної книжки Т-ва „Відродження“, що є теж унікатом цілої вистави. А видно люди люблять писати однаково на цілому світі. З певністю всі абстинентські організації будуть заздрити нашій делегації такої книжки. Хто тут тільки не вписався! Англійці, білоруси, фіни, болгари, мексиканець, американці, чехи, шведи, німці, знов мексиканець, шотляндці, лотиші, естонці, французи.

Усі вони бажають нам найкращого розвою і залишають свої адреси **з просьбою писати до них**. А все це президенти протиалькогольних товариств, пресові референти, провідники молоді, міністри, єпископи.

Тут мусимо підкреслити, що найбільше понаписували польські відвідувачі вистави, особливож католицьке духовенство та академічна молодь. Усі записки поляків говорять про бажану **„згоду між обома народами“**. Для прикладу зацитуємо одну з тих відповідей у повноті (очевидно в перекладі): „Я заскочений такими **прекрасними вислідами** діяльности української інтелігенції серед народу. Оце приклад гідний наслідування. Треба конче оголосити в часописах методи, що їх уживають українці, щоб захопити **інших до наслідування**. Вл. Дронет, Варшава“.

Відповідь — серед сьогоднішнього протиукраїнського гону серед отуманюваного ендеками польського громадянства, як не як — характеристична.

У пятницю відвідав виставу мін. **Косцялковський**. Довго оглядав експонати, читав конгресові кореспонденції в „Ділі“, „Н. Часі“ й „У. Вістях“, що їх щоденно вивішували на видному місці, слухав пояснень українських журналістів, з усіма привитався, дивувався, що так багато українських студентів студіює право, вписався теж до книжки.

Спеціяльно щиро цікавилися нами фіни, лотиші, німці. Англійці позабирали на памятку марки „Відродження“ і пресу. Шведські кореспонденти перевели на нашій виставі кілька годин. Українська Студ. Громада влаштувала навіть на честь делегацій і запрошених чужинецьких гостей вечір з піснями і танцями. Було дуже симпатично. Чужі пані обдаровувано виробами українського національного мистецтва. Словом, у світ поїхало багато людей, докладно з нами обзнайомлених.

НЕДОСТАЧІ.

Не вважалиб ми нашого обовязку за сповнений, якби не зазначили теж відємних сторін нашої участи. Передовсім видно було **брак систематичної підготови до конгресу**. На початку було трохи неладу. Неприявність відомої серед чужинців діячки п. д-р Парфанович лише нам **пошкодила**. Стверджуємо з прикрістю, що наші делегати, як і молодь **знають за мало чужих мов**. А без цього в світі ані руш. Не вистарчить лише охота і посвята, треба мати для корисної пропаганди студії і підготову. Конґрес на якому ми зробили багато, нехай стане для нас [illegible]

—о—

НАНКІН ЗБОМБАРДОВАНИЙ.

Нині в год. 10.30 над Нанкіном появилися 3 японські мисливські літаки, в год. 10.50 — 10 бомбових, які скинули на місто дуже багато бомб, не зважаючи на завзятий вогонь китайської артилерії. В год. 11.50 літаки відлетіли але небавом надлетіла інша ескадра, що бомбардувала місто чверть години. Невідомо поки що, які жертви в людях і шкоди спричинило бомбардування.

ПРОТЕСТ СССР.

Як подає ТАСС, совітський амбасадор у Токіо зложив японському міністрові закорд. справ протест проти нападів невідомих осіб на урядовців амбасади і торговельного представництва СССР.

100.000 КИТАЙЦІВ ОКРУЖЕНИХ.

Японське міністерство війни повідомляє, що японські війська окружили в долині Шого 40 км. від Пекіну приблизно 100.000 китайських військ.

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА ЕСПАНСЬКЕ ПІДВОДНЕ СУДНО.

До підводного судна еспанської червоної фльоти, що його направляють у французькій пристані Брест, причалило на човні 12-ох мужчин, які стероризували залогу і намагалися виплисти з підводним судном на повне море. Коли портовий сторож счинив алярм, напасники втікли, схопивши зі собою капітана і механіка, але французька поліція притримала їх в околиці Бордо.

Ненадійна „амнестія.

Мужі, зокрема бездітні, не мають багато прикрощів, вертаючися пізно до дому. Такий поворот кінчиться щонайменше суперечкою, а частіше авантурою, якої мимовільними свідками є сусіди, що мешкають „за стіною“. Подібні випадки траплялися теж в однім мешканні при вулиці Сенкевича, однак з тою зміною, що жінка була невирозуміла і авантурувалася не тільки при нічних поворотах мужа, але також тоді, коли муж вертався з бюра, спізнившись кілька хвилин.

Про це знала ціла камяниця так добре, що одночасно сторож камяниці, сусідські служниці, а також деякі цікавіші мешканці, з подиву гідною докладністю припильновували годину пів четвертої, коли то муж пані Х. ще не вертався до дому. Тішилися завчасу неминучою авантурою.

Все складалося на те, що передучора прийде до невідкличної поважної бучі. Була вже година четверта пополудні, а пані Х все ще чекала в дворях на поворот свого мужа, з нахмареним чолом, грізно стягненими бровами та із старою, минуловіковою парасолею в руці. „Ґалерія“ сусідів жила надією неабиякого видовища, — одначе все вийшло нінащо. Пан Х. прийшов кілька хвилин по четвертій і на диво не тільки не прийшло до жадної бучі, але навіть, взявшись під руки, того самого вечора пішли вони разом, у якнайкращій згоді, до театру.

Другого дня рано „приязні“ сусідки почали питати грізну „дружиноньку“ про причину такої ненадійної „амнестії“. Справа виснилася відразу: пані Х. заявила, що чоловік спізнився кільканацять хвилин саме тому, бо вертаючися з бюра купував льотерійний льос. Зрозуміле, що я мусіла йому простити — додала пані Х. „Гніваюся на нього тільки за легкодушність, колиж робить щось розумне, я є не тільки вдоволена з нього, але навіть беру його зі собою до театру“ — додала з усміхом.

ДО РАДИ ЛІҐИ НАЦІЙ НЕ ВИБРАЛИ ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ АНІ ТУРЕЧЧИНИ.

На нинішніх зборах Ліґи Націй відбувся вибір одного члена Ради Ліґи. За червоною Еспанією голосували 23 держави на 47; тому, що Еспанія не дістала 2/3 голосів, її кандидатура упала; переважили голоси азійських і американських держав. Також Туреччина не дістала вимаганої скількости голосів. На три вільні місця в Раді залишилося 2-х кандидатів: Персія та Перу.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Жахлива ніч у Камеруні.

Пригоди молодої англійки. — Жінка пострахом слонів. — У безвістях Камеруну.

Африка, чорний суходіл, що його прорізують сьогодні, довгі на сотні кільометрів, залізничі лінії та автомібілеві дороги, стала модним прогульковим краєм, не затративши нічого зі своеі підзворотникової екзотики й романтики. Тільки малі, невеликі клаптики території залишилися неторкнені. Небагато в Африці таких місць, куди не забрилаб нога европейського мандрівника, куди не досягнулаб рука цивілізації, куди не простягалась би кольоніяльна влада.

Там, де подорож тривала колись цілі тижні непрохідними пралісами й дівичими пущами, стоять комфортові велитенські гостинниці, гаражі ріжних великих нафтових фірм, поліційні станиці й казарми кольоніяльних військ.

Одначе ще й сьогодні можна у глухих закутинах лісів та степів стрінути диких, проте й гарних великих африканських хижаків і то в доволі ще великій скількості. Африка є ще й нині правдивим раем для мисливих і подорожників.

Лови на хижаків за вступами.

Одначе не так легко полювати в Африці. Не легко дістати право стрілу до львів чи до слонів, або носорогів. Щоб можна спокійно полювати в африканських джунґлях, треба спершу дістати по важких трудах і заходах відповідний дозвіл від спеціяльного уряду, який дбає про те, щоб дика звірина Африки не вигинула від стрілів европейських стрільців-мисливих та щоб зовсім не перевелась. Полювання у африканських джунґлях управильнюють незвичайно гострі приписи. Африканська дичина стоїть тепер під контролею держави, яка намагається створити свого роду заповідник.

На кожний рід диких звірів призначили окремий сезон до ловів, у якому можна тільки відповідне число звірів убити. На ці лови треба мати окремий письменний дозвіл.

Такі ловецькі карти незвичайно дорогі й самі лови є незвичайно дорогою і незвичайно вибагливою розвагою, на яку тільки багаті люди можуть собі позволити. Тому, що дозвіл важний тільки на докладно означений час, набирають лови ще більшої приманчивости і ніколи не бракує охотників.

Правдивим раем африканських диких звірів є північно-східний Камерун. Туди приїздить кожного року багато ловців, одначе найбільш ще відома та найславніша ловкиня — це міс Мабель Северн, хоч вона не має ще навіть трицять літ. Молода ця жінка, яка покінчила університет в Оксфорді, приїздить від десяти літ кожного року. Сьогодні ніодин мужчина не може її перевищити. Найбільші штуки, які втекли іншим мисливим, творять ловецькі трофеї панни Мабель Северн. Її кожнорічна експедиція у камерунські степи є найбільшою сензацією і правдивим завершенням ловецького сезону.

Погоня за слоном.

Минулого року взяла міс Мабель зі собою довгоногого мурина Гумакі на кухаря. Той мурин був загально відомою фігурою в Камеруні. Люди з племени Кольбірарі, які супроводили відважну стрілкиню, негодували на товариство довгого мурина, вважаючи його чарівником і приписуючи йому причини всіх невдач. Йому теж приписували й те, що слон, якого гонили вже кілька тижнів, усе щезав у найкращому менті. Найбільшим ворогом довгоногого мурина був інший мурин, такий же чорний як той, який був провідником каравани і всі свої помилки звалював „на конто" чародійських штучок кухарчука.

Цілоденні, безнадійні перегони за слоном і його чередою так виснажили ловецьку каравану. що люди й звірята валилися просто з ніг. А хитрий провідник слонячої череди якби навмисне колував по розпеченім сонцем степі. Щойно перед вечором череда станула на відпочинок. Міс Северн ствердила з переляком, що хитрі звірята вибрали собі на місце відпочинку майже непрохідні багна.

Вирішний стріл.

Міс Северн рішила переждати ніч на багнах. Тому серед темноти відважилася разом із своїми людьми посунутися у глибину багна, щоб бути якнайближче слона. З безконечним важким трудом посувалася ціла ґрупа вперед. Коли ловкиня побачила раптом при місячнім світлі велитенську постать слона у безпосередній стріловій віддалі, мусіла сціпити всі свої нерви, щоб якнайспокійніше прицілитися. Стріл хибив і слон піднісся на рівні ноги зі свого багнистого ложа та посунув просто на очайдушну жінку. Міс Северн зрозуміла, що тільки чудо зможе її вирятувати перед певною смертю під ногами розюшеного раненого слона.

Те, що пережила цієї несамовитої ночі молода англійка, моглоб і найвідважнішого мужчину вивести з рівноваги.

Щастям у нещасті було те, що слон підчас свого розгону, в середині дороги від свого леговища до відважної англійки стратив твердий ґрунт під ногами і запався майже по саму пащеку в багно. Слон попав у таке дивне положення, що міс Северн не могла його вбити другим вистрілом, тільки могла його хіба знову зранити і ще більше довести до скажености і так уже розбішеного слона. Крім того міс Северн попала теж у таку ситуацію, що не могла на своїм місці навіть свобідно ворухнутися. Її люди повтікали негайно при першім порусі слона і всі накликування ловкині за поміччю, були безуспішні.

Вона потребувала цілих годин, щоб досягнути рукою недалеку гиллю і притягнути її до себе та врятувати себе таким чином від повного занурення а то й затоплення у багні.

А слон працював міжтим над своїм освободженням, яке мало одночасно стати кінцем відважної англійки.

Вкінці над самим ранком удалося слонові знову викараськатися з багна і станути на рівні ноги. Це сталося в цій самій секнуді, в якій міс Северн останками сил і нервів вспіла набити свою рушницю.

Прегарний стріл поклав у майже останній секунді велитня трупом і вирятував життя обезсиленої уже до краю англійки, яка при деннім світлі не тільки могла викараськатися з багна, але й побачила докладно розміри тієї небезпеки, що їй грозила.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Революціонер електрики.

Ввесь науковий світ святкував цього місяця 200-ну річницю уродин знаменитого італійського фізика Люіджі Гальвані, якого відкриття зроблене при кінці XVIII. ст. викликало правдиву революцію в теорії електричної фізики. Без перебільшення можна сказати, що радіо і телефон завдячують своє істнування винаходам Гальвані-я. Гальвані, згодом професор анатомії в больонськім університеті уродився 9. вересня 1737 р. Він присвятився медичним студіям. Коли мав 22 роки, скінчив медицину, дістав лікарський диплъом і 6 літ пізніше став професором університету у родиннім Больонії.

1791 р. приніс науці револяційні досліди над впливом електрики на мязи. Проголошені висліди праці започаткували науку про електричний струм, названий ґальванізмом.

Так як у більшості наукових винаходів, так теж і в тому випадку було з Гальванієм.

Одного дня професор, який мав між слухачами величезну популярність, обговорював докладно вправу, звязану з нервовою системою жаби.

Як завжди, жаба лежала на столі від електричної машини, не маючи з нею ніякої стичности. Один з учнів, братанич Гальвания, доторкнувся зовсім припадково крайчиком ляйсету нервової системи жаби. В цій самій хвилині мязи сильно скорчилися — ці рухи були у безпосереднім звязку з викликанням електричної іскри.

Гальвані зацікавився тим явищем і 6 літ студіював рухи жаб під впливом електрики. Його праця зацікавила А. Вольта, винахідника евдіометру, якому теж треба завдячувати такий гарний розвиток ґальванізму.

Співпраця цих двох учених дала знамениті висліди.

НАРАМЕННИК КОРОЛЯ РАДАМАНА І.

Англійська журналістка, яка подорожувала по Франції, зголосилася передількома днями в поліційному комісаріяті Сен Рафаель у Тульоні та заявила, що з авта, яке вона залишила на вулиці, вкрав хтось дорогоцінний талісман Радамана, першого короля племени Говаса.

Цей талісман виконаний був цілий із чистого золота. Історія того нараменника така цікава, що заслуговує на те, щоб її оповісти.

У XVIII. ст. моряк Бонне виправився в далеку подорож, надіючися роздобути для себе багатства. Доля кинула його на остров заселений дикунами племени Говаса.

Королева острову, яка була единою, всевладною власницею, залюбилася у французькому морякові. Таким чином по якомусь часі Бонне став королем, принявши імя Радамана І.

Остров був багатий у золото й молодий король став швидко власником величезних багатств. Англія, яка хотіла загарбати всі багатства, викликала при помочі ріжних диплъоматичних ходів повстання. Короля скинули, одначе дозволили йому виїхати до Европи і забрати своє майно.

Він умер в Індії архиміліонером. З його багатства не залишилось нічого крім нараменника, який став був власністю англ. артистки Бонне де Естнель. Тепер цей талісман украли.

—o—

РАДІО-ҐІМНАЗІЯ.

З Шікаґо повідомляють, що від минулого понеділка почали надавати в радіо ґімназійні лекції для 300 тис. учнів. Ці передачі — це покищо тільки спроба. Від 7. год. ранку надаватимуть у радіо ґеографію, історію, англійську мову і математику. Часописи подаватимуть кожного дня програму авдицій і учневі вистане наставити тільки апарат на відповідну хвилю, щоб слухати потрібної йому лекції.

На такий спосіб впали в Шікаґо з причини пошести дитячого паралїжу, який панує в Шікаґо. Всі школи закриті.

—o—

ВИНАХІДНИК ЧАСОПИСУ.

А. М. Шошат пише у своїй книжці п. н. „Цікава й велика постать Теофраста Ренандота" про чоловіка, який „винайшов ґазету" у 1631 р. Перший часопис був виданий незвичайно дбайливо. Містила вона тільки одну, за те доволі велику статтю, яка славила мінеральні води Сен Жермен у Ляй. Треба замітити, що ще перед появою того першого часопису видавав Ренандо періодичні листки, які містили в собі оголошення, серед яких можна було знайти і оголошення такого змісту: „Пошукую товаришки на 15-денну подорож до Італії".

Хто міг би подумати, що в епосі Людвика XIII. Ренандо створить у своїм часописі відділ політичних дискусій, відділ безплатних лікарських порад і т. д. Одначе перший часопис зустрічав у своїй діяльності чимало перешкод. Одною з найбільших перешкод був сам Людвик XIII., якому не подобалися вістки, що їх передавав часопис, вістки, які повинні були бути затаєні.

ВЕСЕЛЕ.

ХИТРИЙ ДОН ЖУАН.

Кельнер у ресторації запримітив, що якийсь гість пише щось на карті страв. Підходить до гостя й питає:

— Може панові добродієві принести листового паперу?

— Ні, мені не треба.

— Бо пан добродій пише на карті..

— Я тільки викреслюю усі страви дорожчі від одного золотого, бо я запросив на обід одну жінку.

НА ПРЕМІЄРІ.

Одного разу Трістан Бернар був на прмієрі якогось початкуючого автора.

Підчас другої дії до льожі, де сидів знаменитий гуморист, увійшов автор і запитав шепотом:

— Маестро, як вам подобається моя песа?

— Мою враження — відповів Бернар, — що саме тепер мусить на вулиці йти дощ як із цебра...

— Не розумію, чому?

— Бо ще ніхто не поки[illegible]

ЗНАВЕЦЬ МИСТЕЦТВА.

Гість: „Коли приглядаюся вашим картинам то стою і дивуюся.

Маляр: „Ви певно хочете знати, як я то роблю?

Гість: „Ні, тільки чому ви це робите!"

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Величаве Окружне Сокільське Свято

У ЛЬВОВІ.

В неділю 19. ц. м. відбулося в пополудневих годинах на площі Сокола-Батька Окружне Сокільське Свято Львівської Округи. Свято, яке випало під кожним оглядом величаво, мало характер пропагандивно-показовий.

При піднесених національних і сокільських праворах вмашерували на кілька хвилин перед 3.ою год. здисциплінованi члени побратимів і посестер на площу, після чого голова С.-Б. інж. Хроновят відібрав звіт. 18 голов гнізд, 222 вправляючих побратимів, 186 посестер і 30 учасників були оправою свята, яке доповняв барвистий перстень публики, що в числі 2000 душ окольовав грище.

Технічна сторінка свята почалася ефектовними **вільноручними вправами 186 посестер**, після чого кільканадцять сільських соколиць виконало **масовий танок (гопак).**

Черговою точкою програми був **показ гінців 4×100** які виконали справно побратими Сокола-Батька й Сокола IV.

Зручність, силу і снагу задемонстрували прихильним глядачам соколята у дальшій точці — **приладових вправах.** Вправляли побратими на двох поруччах, учасники на кізлі, побратими на дручнику, учасники на поруччах і побратими на коні (високому і низькому). Далі виконали львівські посестри **показовий прорух і соколи в числі 222 осіб вільноручні і доліавкові вправи.**

Національним гимном і стягненням праворів скінчилося це свято, яке полишило серед глядачів дуже поважне й естетичне враження.

Ширіть наш часопис!

Україна — Оґніско 2:2 (1:1).

СУДДІ ВИКРИВЛЮЮТЬ ЗАСАДИ СПОРТУ.

Із звідомлень з інших метчів зможуть собі читачі висувати справу з дивних умовин, які настали у футболі. Ці дивні, просто неймовірні умовини створюють погані судді, які своєю сторонничістю та незарністю викликують не тільки невдоволення серед глядачів, але й різні інциденти на грищах. Ці уваги диктує нам не невдоволення, що ця чи інша українська дружина не виграла. Ні, ці заміти диктує нам ця очевидна правда, що деякі спортові судді стосують до українських дружин зовсім неспортову тактику, керуючися при веденні змагань не обєктивністю, але шовінізмом.

Отсі зазваги можна теж застосувати у 100 відсотках до судді змагань Україна — Оґніско в Ярославі п. Бжуховського, який скорегував вислід цього метчу, скривдивши нашу дружину, що повинна була виграти у відношенні 4:1. Бо мабуть ніхто навіть з польських глядачів у Ярославі не знав, чому суддя не признав Україні двох найправильніших голів, що їх стрілив Петрів. Тому нерішений вислід, що його в таких умовинах здобула Україна, треба вважати успіхом.

Як грала наша дружина? Вона грала у всіх лініях добре, перевищувала як цілість рішуче свого противника і мала цілу першу половину та частину другої половини замітну перевагу. Зокрема напад чорно-червоних переводив небезпечні акції і постійно загрожував воротареві Оґніска. У нападі найкращий Петрів, хоч інші теж вивязались вповні із свого завдання. Краєвському можна закинути непотрібне придержування мяча, Магоцькому зайву нервовість і.. трусливість у безпосередній зустрічі з противником. Поміч грала взагалі без помилок, хоч Гошовський не міг у перших хвилинах гри освоїтися. Згодом грав чимраз краще і другу половину заграв зовсім добре. Оба помічники Скопець I. і Романець д. добрі, хоч останній при кінці трохи ослаб. Оборонне тріо грало незвичайно певно, при чому Воробець дивував усіх своєю знаменитою формою: уставою, рішучою інтервенцією та далекими, чистими викопами. Також Скрегота і Босий інтервеніювали завжди швидко та успішно. Ця форма, що її наша дружина виявила як цілість у недільних змаганнях з Оґніском, каже сподіватися чергових успіхів та минулорічних вислідів.

Хід гри: Україна натискає від самого початку, одначе Краєвський та Скопець II. гайнують кілька нагод. Перші ворота добуває Україна у 27. хв. зі стрілу Краєвського, який перебився ефектовно під ворота і стрілив гостро не до оборони. Оґніско вирівнює в останній хвилині першої половини, так, що після здобутих воріт суддя не починає уже навіть гри від середини. Друга половина знову починається перевагою нашої дружини. У 15 хв. Петрів стріляє ворота, але суддя їх не признає. Та три хвилини пізніше і суддя не міг нічого порадити і Петрів таки підвищує вислід до 2:1. Перевага України росте і в 28 хв. Петрів знову стріляє найправильніші у світі ворота, тимчасом суддя свище відстороньо. Це рішення має такий успіх, що Україна резиґнує з офензивної гри й обмежується до оборони. Використовує це Оґніско, яке по рішучливих акціях вирівнює знову перед кінцем і здобуває таким чином зовсім незаслужено 1 пункт.

На цих змаганнях було приблизно 1.500 глядачів. Багато українських селян прийшло на метч із сіл, віддалених 15 і більше км. від Ярослава.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Лехія — Ресовія 9:0 (6:0).** Найбільша сенсація тижня і мабуть цілого сезону. Мистець Окружної Ліги програв катастрофально з незнаним пасинком Ліги. Програв зовсім заслужена, бо Лехія перевищала Ресовію у всіх лініях. Ворота стріляли Козак (4), Шустерпіц (2), Охендушко (1), Пероживський (2). Видців к. 1000.

ДРОГОБИЧ. **Юнак — Польонія (Перемишль) 3:1 (1:0).** Несподівана, одначе заслужена програна Польонії з амбітним Юнаком, для якого ворота добув Явіцький, Стецько і Ґурський.

САМБІР. **Корона — Чувай 2:1 (1:1).** Ворота для Корони здобули: Глухий і Барбара, для Чуваю Кобежинський. Суддя пор. Шиба.

СТРИЯ. **Погонь — II. Сокіл 4:1 (1:0).** Ворота для Погоні здобули: Валіцький 2, Гофман і Стефанишин, для Сокола Козак.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Чорні 3:1 (1:1).** У першій половині рівнорядна гра, у другій перевага Гасмонеї. Ворота для Гасмонеї здобув Фрідман із вільного. Шнус і Зільбер, для Чорних Мазур. Суддя п. Саварин.

РКС — Погонь І. Б. 2:0 (1:0). РКС здобув ворота із стрілів Желязка і Паламарчука. Суддя п. Пшибильський.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Гасмонея	5	7:3	8:2
2. Чорні	5	7:3	14:4
3. Польонія	5	7:3	14:10
4. Погонь (Стр.)	5	6:4	17:11
5. Ресовія	5	6:4	12:14
6. Лехія	5	5:5	15:10
7. Оґніско	5	5:5	8:9
8. Корона	5	5:5	14:16
9. Р. К. С.	5	4:6	5:5
10. Україна	**5**	**4:6**	**8:11**
11. Сокіл II.	5	4:6	6:9
12. Юнак	5	4:6	8:12
13. Погонь І Б	5	4:6	6:17
14. Чувай	**5**	**2:8**	**7:12**

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ВАРШАВА. **Варшавянка — ЛКС 2:1 (1:0).** Вислід заслужений. Обі дружини грали на пересічному рівні. Суддював п. Люстґартен.

КРАКІВ. **Рух — Висла 2:2 (2:0).** У першій половині переважав Рух, у другій Висла. Рух не використав карного. Суддя п. Круковський.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Гарбарня 3:1 (2:0).** Варта грала без Шерфкого і виграла заслужено, одначе за високо. Суддював п. Ріхтер.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖ. ЛІГИ.

Бригада (Ченстохова) — Унія (Люблин) 4:1 (0:0).
Польонія (Варшава) — Сьміґли (Вильно) 6:1 (4:1).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

І тут суддя.

КОРОСНО. **Сян — Леґія (Коросно) 1:1 (1:1).** Перші мистецькі змагання Сяну в Коросні закінчилися вислідом 1:1. Вислід цей може завдячувати Сян тільки судді Ястшембському з Ряшева, який подиктував проти нашої дружини аж два карні (на щастя невикористані), за провини, які лише він міг бачити. Кожний рух нашого змагуна стопував зразу суддя так, що годі було говорити про якусь гру нашої дружини.

У Сяні вибилася на перший плян залога Ходань. Медвідь. Поміч слабша (головно Буш), у нападі добре грали оба крайники — Медицький і Ряшівський. Турко й Партика на звичайному рівні, а Ґібалевич не все у формі. Ворота для Сяну здобув Партика.

ТЕРНОПІЛЬ. **Леґіон — Поділля 2:2 (0:2).** Треті з черги змагання Поділля за мистецтво Тернопільської А-кляси, покінчилися ремісовим вислідом, хоч Поділля провадило 2:0. Одначе вітер зміняє вислід і зелено-чорні віддають один пункт противникові. Гру розпочинає Поділля і вже в 0. хв. здобуває перші ворота, стріленіВорецьким із центри Королюка І. У 20 хв. добуває Борецький другі ворота і тим вислідом закінчує першу половину. У другій половині Доля не трапляє до порожних воріт. Леґіон починає наступати і добуває двоє воріт зі стрілів Френкля. Суддя п. Божацький добрий.

Інші висліди такі:

ЗОЛОЧІВ. Креси — Яніна 0:2
ТЕРЕБОВЛЯ. Єгуда — Спорта 4:2
Юніори Поділля — Юніори Єгуди 5:0.

СТАНИСЛАВІВ. **Ґурка — Пролом 3:2 (1:1).** Чергові змагання за мистецтво кл. А, покінчилися черговою поразкою Пролому. Наша дружина, яка виступила з нападом у складі: Лесюк, Тарафанюк, Мерицький (з Роксоляни), Урсакий. Ліськевич, грала добре й мала у другій половині гри перевагу. На ворота Ґурки в 1 хв., відповідає Пролом голем Марицького. У другій половині Ґурка не зважаючи на перевагу Пролому, підносить стан до 3:1, на що Пролом відповідає знову голем Марицького. У Проломі найкращий Ліськевич, до його рівня підтягалася залога й воротар Прийма. Найслабші Лесюк і Куліба.

Ревера — Ряшне 2:2.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польна — Скала (Мостиська) 2:1 (1:1).** Мистецтва Б-кляси. Вислід кривдить українську дружину, одначе найбільше скривдив її суддя, який не признав одних правильно здобутих воріт та викинув за дрібницю одного змагуна з грища.

ДРОГОБИЧ. **Сокіл — Ватра 4:2 (2:1).** Ватра злегковажила слабшого противника і зовсім несподівано програла з дружиною, яка саме ввійшла до Б-кляси.

Ватра II — Юнак II 2:2.

ДОБРОМИЛЬ. **Дністер (Самбір) — УСК 4:0.** Товариські змагання двох українських дружин.

Ц-КЛЯСА.

ЛЬВІВ. **Степ — Луг 3:0 (3:0).** Заслужена перемога Степу, який був рішуче дружиною ліпшою і не використав багато підворітних ситуацій. Ворота для Степу стрілив Ощудляк.

Святогор — ПКС 2:2 (0:2).

ПАЛЕСТИНЦІ У ЛЬВОВІ.

Погонь — Гапоель 4:2 (2:1) і 7:2 (4:1).

Виступ жидівської палестинської дружини випав зовсім слабо. Другого дня Гапоель не був ні на хвилину рівнорядним противником для Погоні. Ворота для львівської дружини здобув Матіяс 4, Шмит, Ціммер і Боровський, для жидівської дружини Леви і **Фукс.**

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАНЯ.

РИҐА. **Латвія — Естонія 3:1 (2:1).**
ВІДЕНЬ. **Австрія — Швайцарія 4:2 (4:2).**
ВІДЕНЬ. **Австрія II — Мадярщина II 6:3 (2:2).**
БУДАПЕШТ. **Мадярщина — Чехословаччина 8:3 (2 : 2).**
ОСЛЬО. **Норвеґія — Швеція 3:2 (1:0).**

ЖАЛОБА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

В Чехословаччині не відбулися ніякі змагання з приводу жалоби по смерти б. през. Масарика.

ЛЕГКОАТЛЕТИКА.

Перемога Сяну.

ПЕРЕМИШЛЬ. 18. IX. У легкоатлетичних дружинових мистецтвах Перемиської Підокруги, добув Сян після незвичайно завзятої боротьби перемогу над фаворитом мистецтв Польонією у відношенні 48:41. На змаганнях тих осягнули переможні гінці Сяну 4×100 знаменитий час 48,1 сек. Інші цікавіші висліди тих змагань були 100 м.: 1) Біницький (Сян) — 11.9 сек. 2) Ґібалевич (Сян) — 12.1 сек.

КОМУНІКАТ.

Програма легкоатлетичного двометчу.

Легкоатлетичний двометч між Сокільською Репрезентацією та К. Л. К., який відбудеться в неділю 26. ц. м. передбачує у своїй програмі такі конкуренції:

I. Мужчини: а) біги: 100 м., 200 м., 400 м., 1500 м., 5.000 м.; гінці: 4×100 м. і 400+300+200+100 м. (шведські); б) мети: диском, кулею і ратищем; в) скоки: вдовжінь, увисочінь і трискок.

II. Жінки: а) біги: 60 м., 100 м., 200 м., гінці: 4×60 м. і 200+100+75+60 м.; б) мети диском, кулею і ратищем; в) скоки: вдовжінь і увисочінь.

У кожній конкуренції стартує по двох змагунів із кожної дружини. В гінцях по одній дружині.

В індивідуальних конкуренціях буде точковане: I. місце — 4 точки, II-ге — 3 т., III-тє — 2 т., IV-те — 1 т., перше місце в гінцях приносить 8 точок, друге 4 точки. Метч виграє дружина, яка добуде більше точок у жіночих і мужеських конкуренціях разом.

Відгуки самогубства Любченка за кордоном.

Несподівана смерть голови уряду УССР ви-кликала чимало відгуків у европейській пресі. Нпр. берлінський „Ангріф" подає повідомлення свого московського кореспондента під наголовком „Терор на Україні" з підтитулом „Боротьба Москви проти „автономних" республик". Любченко — писав „Ангріф" — застрілився у своїй робітні в Києві, коли керманич київського ГПУ Іванов, хотів його заарештувати. Смерть його тримали в тайні до четверга. Центральний уряд закидав Любченкові між іншим, що він вимагав збільшення українського елементу в державному і партійному апараті.

Життя Любченка та його кінець типові для політичного розвитку немосковських комуністів СССР, а особливо українців, які бачили в совітському режимі можність вільного культурного розвитку своєї народности. Смертна дистa колишніх українських соціялістів-революціонерів (боротьбістів) доказує, що вони втратили надію розвязати українське питання в рямках большевизму. Далі дописувач згадує про смерть Шумського, Полоза, Чечеля, Скрипника та Хвильового, і про увязнення Шелехеса, обох секретарів ЦК КП(б)У та керманича українського Комсомолу. Він зазначує, що відносини між Києвом та Москвою загострились. після переведення частини української преси на московську мову та зміцнення московського шкільництва на Україні коштом українського. Це загострення відносин збільшили увязнення та розстріли і воно допровадило до обмеження компетенцій ЦК КП(б)У та до підпорядкування українського наркому внутрішніх справ безпосередньо Єжову. „Берлінер Берзен-Цайтунг" повідомивши про самогубство Любченка та про прихід Бондаренка, зазначує, що „національний рух на Україні все був живий, незважаючи на переслідування. Любченкові закидали, що він „не виявив досить чуйности". „Дортмундер Цайтунг" пише: „Між московськими та українськими урядами все приходило до супречок." Далі говориться там про український національний рух у війську, про спротив українського селянства та увязнення українських комуністів. Подібно пишуть і деякі інші німецькі часописи.

Льондонський „Таймс" звертає увагу на те, що Скрипник згинув у подібних підозрілих обставинах як Любченко і також відкидає московські твердження, немов би Любченко був німецьким шпіоном і вказує на те, що увязнення та розстріли відбуваються й на Білоруси та в Грузії, бо ці країни не годяться на московське панування. „Нюс Кронікл" з одного боку вказує на відданість Любченка большевицькому урядові та твердить, що населення стрінуло спокійно вістку про його смерть, бо рішило позбутися всіх ворогів совітської держави.

(Офінор).

—o—

Пробуджуємося гарні, радісні і горді —

НОВИНКИ.

— **Чергове число „Діла"** з причини завтрішнього свята Різдва Пр. Богородиці вийде в середу вечором, з датою 23. вересня.

— **З радія.** Львівська радіостація передає в четвер 23. вересня від год. 15.00 концерт українських пісень із грамофонових плит: 1) а) Чорна ріля ізорана, б) Ой, по горі, горі (нар. пісні), в) А хто хоче війну знати, г) Ой, видно село — вик. хор „Сурма"; 2) Прийди до мене Хомо — з оп. „Вій" — арт. укр. театру К. Рубчакова; 3) Де ти бродиш моя доле — дует у вик. артистів українського театру; 4) а) З окрушків (І), б) З окрушків (ІІ), в) Лемківські пісні (ч. І). В пятницю від год. 18.30 до 18.40 відчит д-ра Ярослава Рудницького в українській мові „Взаїмні українсько-польські впливи у царині мови".

— **Посвячення будинку фабрики скринок „Зоря"** на Богданівці довершив у неділю 19. ц. м. після богослуження в місцевій церкві о. Я. Милевич. Принагідні промови виголосили о. Милевич та інж. Витковицький, голова надзірної ради кооперативи „Зоря". Після того в домівці читальні „Просвіти" зійшлися запрошені делегати наших центральних установ, де обмінялися думками з керманичами новопосвяченої господарської станиці. Скринькарня кооп. „Зоря" повстала в 1933 р. Спочатку продукувала вона 800 скринок місячно і перший рік замкнено продукцією 2000 скринок у груднi. З кожним роком продукція більшає і в 1936 р. місячна продукція скринок доходить до 5000 штук. „Зоря" має спроможність виробити місячно до 10.000 скринок, якщо тільки було би запотребування. Консументом скринок є у 2/3 українські промислові установи, решту запотребовують чужинці. Покищо затруднює „Зоря" 23 фізичних робітників.

— **Кооперативне Свято у Станиславові не відбудеться.** Нас повідомляють зі Станиславова, що заповіджене на 26. і 27. ц. м. велике кооперативне свято у Станиславові, получене з посвяченням прапора, не відбудеться через заборону влади.

— **Хто виграв на льотерії.** 5.000 зол. на ч. 65754. 30.000 зол. на ч. 72585. 10.000 зол. на ч. 72535 172886. 5.000 зол. на ч 24280 69355 108852 128439 163291. 2.000 зол. на ч. 30099 31076 40679 75379 115834 155798 172801 177848 180011. 1.000 зол. на ч. 5311 17315 36700 54296 61158 86352 88230 101342 117472 124826 129307 130882 135508 141214 142379 146412 153336 162635 167265 187247 684 189779 190698 194246.

— **Провідники розвязаних спорт. клюбів перед судом.** Дня 17. ц. м. відбулася в городськім старостві у Львові карно-адміністраційна розправа проти провідників розвязаних клюбів львівської округи УСС, а саме: УРСК-у, Тризуба, Черника, Буйтура, Буревія і Чорноморця. У висліді розправи всіх провідників названих клюбів покарано карою по 10 зол. із заміною на одну добу арешту.

— **Убивство дівчини під Львовом.** Вчора вечором хтось застрілив 16-літню Стефанію Яремчуківну в Полянці коло Львова. Припускають, що стріл був звернений до 19-літнього Михайла Пелеха, який ішов кілька кроків перед Яремчуківною.

— **Напад на ред. Палієва.** „Українські Вісти" повідомляють, що в неділю пополудні якийсь Федорук (Федорчук, Федорик?), який назвав себе „членом групи Голосу", напав на вул. Стрийській у товаристві кількох молодих людей на ред. Дм. Палієва, що вертався разом з ред. Катамаєм із сокільського попису, намагаючись їх обох побити. Нападені оборонилися при помочі громадян, що верталось із майдану С.-Б. — Очевидно, що з такими методами боротьби не можна погодитись.

— **Новий людовий дім.** На пограниччі двох сіл, Старуні і Журак надвірнянського повіту відбулося минулої неділі в приявi повітового старости Стеф. Вольського та інших повітових діячів посвячення угольного каменя під польський людовий дім, що має стати осередком польського організаційного життя цих громад.

— **„Не розумем".** Дня 11. ц. м. в год. 19.30 надавав один український громадянин телеграму в почтовім уряді у Стрию і просив в уряднички українською мовою одної інформації. Бажаної інформації не дістав, бо на 3 чи навіть 4 рази виразно повторюване ним питання була одна відповідь: „Не розумем". — Чи не краще було би примістити цю урядничку в такій околиці держави, в якій вона не мала би обовязку розуміти українську мову?!

— **Гарний повновласник.** Дня 15-го ц. м. відбулася у станиславівському суді ліцитація дому п. Ф. Мандзюка. До ліцитаційного купна зголосилася також греко-католицька Духовна Семинарія у Станиславові, висилаючи як свого повновласника п. Кароля Хамайдеса, бувшого нотаріяльного писаря, засудженого, свого часу за об-

ман на 4 роки тяжкої вязниці. („Станиславівські Вісти“).

— **Присуд на грабіжників.** Перед львівським судом присяглих відбулася розправа проти Василя Дідуха і Влад. Єгера з Оброшина під Львовом за грабіж 315 зол. і 15 кг. солонини на шкоду Івана Гасюка. Дідуха засудили на 2 і пів року, а Єгера на півтора року вязниці, зачисливши їм слідчий арешт.

— **Комісар магістрату натягав людей.** В окружному суді у Львові відбулася карна розправа проти комісаря львівського магістрату, м-ра Михайла Депяка за зловживання. Ведучи в магістраті спедиційний і льокалевий відділ, він видурював від петентів ріжні патріотичні датки, що пропадали в його кишені. Дістав за те рік вязниці з припиненням кари.

— **За комунізм.** Перед судом присяжних у Тернополі відбулася розправа проти 16 селян із Токів збараського повіту під закидом комуністичної діяльности та звязків із совітською владою. Трибунал увільнив шістьох обвинувачених, справу двох вилучено, і засудив Василя Флінту на 3 роки, Евгена Литвина на 2, а Олександра Дзюбановського, Романа Сікору, Олександра Безкоровайного, Василя Янкового, Петра Штогрина і Ол. Безкоровайного на півтора року вязниці з позбавленням громадянських прав на 5 літ.

— **Страйк садівників.** В Косівщині застрайкувало кількасот робітників, занятих при зриванні овочів у садах. Робітники діставали досі денну винагороду від 1.50 до 2.25 зол. і домагаються підвишки до 3—4 зол.

— **Процес за рільний страйк.** У звязку з відомими подіями підчас рільного страйку, зорганізованого людовцями, в Перемишлі розпочалася судова розправа проти двох селян із Вишатич, Леона Кохановського і Рудольфа Рахонського за те, що в дні 19. серпня ц. р. силою завертали селян, що везли до Перемишля харчеві продукти. Обвинувачені до вини не признаються. Розправу відложено, щоби покликати нових свідків.

— **Спорт чи розбій.** Після метчу в копаного мяча між станиславівською Ревером і спортовим клюбом Рипне в Рипнім частина симпатиків Рипного, невдоволена ремісовим вислідом (2:2), кинулася на суддю Вартенберга і так його побила, що він утратив три зуби. Побили теж поліціянта, що хотів інтервеніювати.

— **Протижидівські заворушення.** У Бельську дійшло до суперечки між робітником Вонутом і шинкарем Норманом, підчас якої Норман застрілив Вонута. Після убивства і підчас похорону убитого дійшло в місті до поважних протижидівських заворушень, на яких поважно потерпіли шиби жидівських крамниць. — По Варшаві розійшлася вістка, що жиди зранили кількох поляків, м. ін. одного поліцая. Тоді на вулицях появились юрби демонстрантів, які потурбували жидів у Свеському городі та на Краківському Передмісті. Соціялісти уладили контрдемонстрацію. У Воломині підпалили синагогу.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Казимира Шпунара, що вирвав у багатьох випадках ріжним жінкам із рук торбинки з грішми. Арештовано теж його жінку Павлину Шпунар, що переховувала зрабовані річи дома. Деякі пошкодовані відобрали свої торбинки. — У Кракові помер д-р Антін Матакевич, б. професор львівської політехніки, державний комісар м. Львова і довголітній соймовий посол. — В Ринку ч. 5 люнатичка Павлина Кметек упала в ночі зі сходів III. поверху на I. поверх і тяжко потовклася. — З ювілерської робітні М. Швайдра в Ринку вкрали вломники касету зі срібними річами вартости 20.000 зол.

— **Краєва хроніка.** Станиславівський суд присяглих засудив на 10 місяців вязниці робітника Ореста Янкового за те, що напав на дорозі біля Вістової на Авраама Фіша і зрабував йому 14 зол. — З вікна другого поверху при вул. Франціщканській у Перемишлі кинулася на хідник каварняна дансерка Марія Фіялковська і тяжко потовклася. — В потязі між Яремчем і Делятином хтось украв на шкоду коломийського адвоката д-ра Л. Шульбавма портфель з більшою готівкою і цінними паперами. — В Задубрівцях, пов. Снятин зловили Василя Матіяка, що ще в липні ц. р. втік із вязниці в Городенці, де відсиджував кару 4 і піврічної вязниці. — В Бориславі застрілилася 16-літня Гелена Чайковська. Коли покликали до неї лікаря, вона мала ще силу сказати: „Забирайтеся, бо ще й вам пальну в голову“. — В Поляниці пов. Львів побилися на весіллі парубки і підчас стрілянини куля попала в 16-літню Стефанію Яремчук, яка згинула на місці. — В загороді Йосифа Комарницького в Крушельниці, пов. Стрий вибухла пожежа, що знищила три загороди. — На Мих. Краснянського, що вертався з ярмарку із Сморжа, біля Сколього, напало коло Козьової кількох бандитів і побивши його до безтями, забрали йому 78 зол. — Біля рафінерії Габерів під Станиславовом кинувся під потяг 30-літній Іван Борович, залізничий городник із Коломиї, з причини нещасливої любови. Колеса відтяли йому голову. — В Рихтичах, дрогобицького повіту Теодор Мищишин, бавившись револьвером, пострілив тяжко Михайла Косака, який помер незабаром у шпиталі.

— **Як живий небіжчик натягнув асекурацію.** Власник камениці при вул. Лешно у Варшаві, Арон Ш. заасекурувався кілька літ тому на життя. Торік помер його брат Шмуль і спритний Арон зробив на тім інтерес. Користаючи з великої подібности обох братів, він постарався що акт смерти зробили на імя асекурованого, поховали його як Арона й опісля його родина відобрала від асекурації кільканацять тисяч долярів. І небіжчик Арон був би заживав спокійно свого богацтва, якби його другий брат Хаім, що перебував у Франції, не приїхав до Варшави. Він зголосився до „небіжчика“ Арона і зажадав частини грошей, здобутих підступом, грозячи одночасно донесенням до суду. Живий небіжчик не дуже рад був ділитися своєю добичею і дав йому 200 долярів відчіпного. Одначе Хаім зажадав незабаром 3.000 долярів. Між обома братами почалися завзяті торги, при чому певний себе Хаім підвищив свою претенсію на 4.000 долярів. Коли брат „небіжчик“ не хотів про це навіть чути, Хаім повідомив справді про все поліцію. „Небіжчика“ арештовано й асекураційне товариство відобрало всі свої гроші. Крім того потягнули до відповідальности всіх його спільників.

— **Велика пожежа на Віденських Торгах.** В одному з найбільших будинків у Відні, славній „Ротунді“, що находиться у Пратері, вибухла 17. ц. м. попол. пожежа й охопила в короткому часі цілий будинок, так що всякий ратунок змобілізованої віденської пожежної сторожі був даремний. Величезна копула завалилася, присипаючи вогнем все, що находилося в середині. Сильний вітер перекинув пожежу на сусідні будинки. Замкнено доплив газу до Пратеру і цілої дільниці. На місце випадку прибув президент держави Мікляс і канцлер Шушніґ. Вечором вогонь припинено. Будова ротунди коштувала свого часу чотири міліони австрійських корон. Тепер відбувалися в ній Віденські Торги. Багато виставлених товарів згоріло. Жертвою вогню став італійський павільон і павільон фірми Майнля. Підозрівають, що причиною пожежі був підпал, хоча невиключене, що в гру входить коротка електрична злука. Шкоди йдуть у міліони.

— **Ріжні вістки.** Біля Стокгольму зударилися два самоходи, при чому три особи згинули, а 7 тяжко потовклося. — В Москві вилетів у стратосферу бальон, який з висоти 800 метрів з причини ушкодження ґазів мусів негайно спуститися на землю. Залога, яка не вжила легкопадів, тяжко потовклася. — З другого поверху вежі Айфля в Парижі впав 24-літний швайцарський громадянин Отто Маєр і погиб на місці.

— **Чому вживаємо дерева у радіоприймачах.** Кожний музичний інструмент, чи це чабанська сопілка, багатострунна бандура, чи скрипці, в останній своїй досконалій формі, має ріжну барву звуку. Теж і той, що з хвилиною виплаходу камертону найшов у фахово точно означений вираз, подаючи кількість тремтінь на секунду, має свій окремий естетичний вигляд при характеристичним настрою. Властивий вияв музичного інструменту є саме тому єдиною турботою його творця. Цілі роки проминули відомим італійським музикам на дослідах, заки осягнули такий верх досконалости виріблиництва скрипок, що запевнило їм довговічну славу. Коли переглянемо історичні джерела, переконаємося легко, що саме дерево в будові музичних інструментів відгравало рішальну ролю. І правильно. Одною з важніших рис акустики є проглитання звуків та глушення низьких. Показалося, що дерево є одним з багатьох матеріялів, що має дуже мало примет приглушування 0.03 (дерево лакероване) коли напр. дикта має 0.31, диван 0.20, корки 0.16, шкіра 0.21. Іншою важною прикметою музичного інструменту є т. зв. ревербація, час, коли чути ще залишки звуку по завмиранню його джерела. При малій ревербації голос сухий і безбарвний, при великій звуки зливаються з собою є тоді чути бурчання. Середню ревербацію дає саме дерево. Уклад і будова дерева, його шарів, велика опірність при одночасній еляcтичности і м'якости, що впливають на лагідність і тяглість тону, це прикмети, що висунули дерево далеко перед іншими матеріялами. Радіоприймач, що посередничить при пересилці далеко поза ним зроджених звуків, до слуху, є одночасно передовсім музичним інструментом, якого завданням є відтворювати відібрані тони у формі зовсім незміненій. І вже давно переконалися, по багатьох пробах з іншими матеріялами, що саме дерево є першим і єдиним щодо добірности матеріялом. Зрозуміле, що ґатунок дерева, його грубість, оформлення, кількість і величина площин впливають на акустику і подібне та відіграють неостанню ролю. Засади будови музичного інструменту як і колись дальше вирішують при помочі досвідів. Це саме є при будові радіоприймачів. Чим більше зроблено проб і дослідів і чим довше вони тривали, тим правильніші і ближчі до досконалости є висліди в оформлюванні прикмет і матеріялів радіоприймачів. Заведення Телефункен десятки літ працюють на полі радіотехніки і тому теж тон і барва відомого загально голосника в приймачах Телефункен ще більше підкреслені через дбайливо подуману і роками випробовану форму скриньки зі спеціяльно дібраних ґатунків дерева.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ДЕ ЧОРТ НЕ МОЖЕ...“ комедія на 3 дії Р. Невяровича.

Молодий лікар сидить від кількох місяців у свому новому кабінеті, чекаючи на пацієнтів. До нього зголошується молода інтелігентна дівчина, від кількох місяців безробітна, що готова з матурою приняти посаду служниці. З симпатії для скрути молодого товариша недолі і примушена хапатися кожного даху над головою, вона силоміць залишається в нього з постановою притягти йому пацієнтів американською реклямою. Хоч молодий лікар бунтується проти трів своєї співробітниці — він не може її позбутись. Рекляма помогла: він став директором модної санаторії, має гроші та імя, але таки не витримує принизливої спілки, поки це все не скінчиться... з іншого боку, з іншим мотивом необхідним для „геппі-енду“.

Комедія має актуальну тему, матеріял на добрі типи і веселі ситуації. Автора знаємо вже з інших комедієвих спроб і не дивуємось, коли ця остання песа має у Варшаві великий успіх. Але саме в таких песах успіх чисто сценічний і касовий залежить від акторів. Увесь час уявляли ми собі, як головну ролю відограв би сам автор — першорядний артист, що вміє передавати нюанси. Новий молодий артист, якого ми побачили в цій песі замазав саму провідну думку комедії: ані не розуміємо, чому він несподівано покидає своє добре розвинене підприємство, ані як може він таксамо несподівано подати руку дівчині, яку ввесь час ненавидів. Його вигляд наївного молокососа не настроює глядача ні на хвилину симпатично до героя, який повинен зеднувати собі нашу симпатію.

Друга головна роля, яку грала п. Поповичівна — була вже вдатніша; артистка проявила чимало рутини та темпераменту, але теж не мала всіх потрібних прикмет у психольогічних нюансах. Оплески збирав своєю прекомічною креацією Лелів.

М. Р.

Відозви й комунікати.

ДО ГРОМАДЯН ДОБРОЇ ВОЛІ!

Весною ц. р. появився у нашій пресі заклик Т-ва „Просвіта", всіх львівських музичних установ і центральних хорів п. н.: **Пошануймо 25-і роковини смерти композитора-громадянина о. Віктора Матюка, здвигненням памятника на його могилі в Карові, селі равського повіту.** Одначе досі, крім Карова й родини композитора, тільки невеличка горстка громадян із краю прислала свої датки на цю висококультурну ціль. Посвячення памятника має відбутися вже **3. жовтня ц. р.**, та на покриття коштів будови памятника і на його викінчення **потрібні ще поважні фонди.** Тимто Комітет із згаданих установ звертається іще раз **до всієї української суспільности й** передовсім до духовної та світської інтеліґенції, до всіх музичних та співочих товариств і хорів із горячим закликом: зараз таки надіслати свої ласкаві жертви на згадану ціль до рук Центрального Комітету, на адресу: Центробанк, Львів, вул. Третього Мая ч. 15, чекове конто П. К. О. ч. 503.267 на вкладкову книжечку ч. 12.900 (памятник б. В. Матюка), або і просто на руки місцевого Комітету, на адресу: Андрій Сайчук, Карів, п. Угнів.

Всі українські часописи прохаємо цей заклик передрукувати.

Комітет.

Дописи.

САМБІРЩИНА.

Дезорієнтація на святі обжинок і кооперації в Кульчицях Шлях. По величавих святах обжинок і кооперації в Лютовисках і Блажові мали відбутися подібні намічені районові свята в Кульчицях Шлях. (5. IX.), Вацковичах (12. IX.) і Луці (19. IX.). Одначе самбірський староста станув в чомусь на становищі, що дальші районові свята не можуть відбутися і позволив у вичислених місцевостях тільки на льокальні свята без зорганізованої участи інших. Викликало це велику дезорієнтацію особливо в Кульчицях Шлях. Коли взяти під увагу, що повідомлення про таке становище старости насціло на руки організаційного комітету щойно 3. IX. не диваниця, що подальші села не знали до останньої хвилини, що свято тільки льокальне і тому 5 IX. поспішали села до Кульчиць зорганізовано, деякі навіть з орієнтаційними таблицями. Дало це непотрібно притоку поліції до інтервенції і списування протоколів. Був уже в цій справі переслухуваний у старостві голова філії „Просвіти" проф. Филипчак, як відповідальний за хід свята. Того всього можна було оминути, колиб староство було не зволікало до останньої хвилини з дозволом. Не зважаючи на це, участь у святі сусідніх і дальших сіл була масова. Сміло можна твердити, що всіх учасників було до 4.0000. З притиском треба підчеркнути, що особливо заціклавлені святом були шляхотські села, як самі Кульчиці Шлях., Городище, Гординя Шлях. і Сілець. З цих сіл було найбільше учасників. Цим наша шляхта дала доказ, що вона кість від кости і кров від крови українського народу та поклала кінець всяким теревеням про її неукраїнське походження. Шляхта показала, що їй цілком непотрібні всякі непрошені опікуни в роді панів Екертів і Пульнаровичів, які на шляхотських справах стільки розуміються, що вовк на звіздах, і що по шляхотських селах злишні всякі „звйонзкі шляхецке", бо вся без вийнятку шляхта зорганізована в українських господарських і культурно-освітніх організаціях. — В самій організації свята було багато недотягнень. Не зорганізувались самі кульчичани, яким на похід влада дозволила. Вину за це треба приписати тертям між молоддю, зорганізованою в „Каменярах" і т. зв. націоналістами. Особливо прикро вражало те, що багато молодих хлопців замість взяти участь у поході, стояло на воротах і байдуже приглядалося походові старших. На площі відпала теж через незорганізованість дефіляда перед представниками повітових установ. Одначе цілість академії робила загально гарне враження. Понисувався чудовими продукціями хор з Містковичі, який своїм виробленням і голосовою технікою може сміло конкурувати з неодним міським хором. Гарно випали теж вправи дівчат з вінками п. з. „Поклін землі". На жаль, було цих дівчат дуже мало. На особливу згадку заслуговує виведення стародавнього обряду обжинок з врученням вінка господареві свята проф. Филипчакові. Святочні промови виголосили п. Володимир Чижович з Лютовиск, проф. Филипчак і м-р Іван Кульчицький. По святі відбувся фестин, в якому було дуже мало учасників, а вечером у салях кооперативного дому вечерниці для молоді. Організація цих імпрез, з яких дохід мав покрити видатки на свято, полишала теж багато до побажання. З цього видно, що організаційне життя Кульчиць, які досі мали марку взірцево зорганізованого села дещо кульгає. Тому кульчичанам треба взятися до праці на організаційнім полі. Передовсім слід полишити всякі особисті і партійні порахунки і пильно працювати в культурно-освітніх та господарських установах, бо на Кульчиці передовсім спрямований наступ.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 21. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Середа 22. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Четвер 23. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Пятниця 24. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Театр Ріжнородностей:

Вівторок 21. IX. год. 8. веч. „Де чорт не може".

Середа 22. IX. год. 8. веч. „Де чорт не може".

Четвер 23. IX. год. 8. веч. „Де чорт не може".

Пятниця, 24. IX. год. 8. веч. „Де чорт не може".

Український Народній Театр ім. І. Тобілевича:

СТАНИСЛАВІВ:
21. IX. Ніч під Івана Купала.

ГАЛИЧ:
22. IX. Циганський барон.
23. IX. Муж двох жінок.
24. IX. Дівча з Маслосоюзу.
25. IX. Княжна чардаша.
26. IX. Шаріка.

З Галича іде театр до Ходорова, Жидачева, Рогатина і Бережан.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТРИЙ:
21. IX. Ніч під Івана Купала.

Вистави відбудуться в Німецькім Домі, бо в салі Нар. Дому грає кіно.

МИКОЛАЇВ:
22. IX. Хмара.
23. IX. Гейша.
24. IX. Маруся Богуславка.
25. IX. Жайворонок.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

КІНА.

АПОЛЬО: „Володар".
АТЛЯНТИК: „Пратер".
ВАНДА: „Кенігсмарк", „Жінка без маски".
ГРАЖИНА: „Бльонд Кармен" з Мартою Егерт.
ЕВРОПА: „Один поверх вище".
КАСІНО: „Благословенна земля" (Павло Муні).
КОПЕРНИК: „Знахор" на осн. повісти Доленги-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Приречення".
МЕТРО: „Малий льорд" і „Циганське дівча".
МІРАЖ: „Пенні".
МУЗА: „Відень-Льондон".
ПАКС: „Королева джунглів".
ПАЛЯС: „Трафальгар".
РІЯЛЬТО: „Матура".
РАЙ: „Тато жениться".
СВІТ: „Відгомін давнього Відня", ревія „Опир на продаж".
СТИЛЕВЕ: „Право молодости" і ревія Рефрена.
ТОН: „Рамона".
УТІХА: „Пострах опери", ревія „Арабські авантури".
ХИМЕРА: „Зрадник" (уперше у Львові.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5)
„Сицилія"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 21. вересня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі мельодії, квінтет, 14.15, 15.00, 19.00 Розр. музика, 20.10 Концерт військ. орх., 21.00 Орх. концерт. БІЛГОРОД 18.50, 19.00 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Концерт орх. і солістів, БУДАПЕШТ 13.30 Вок. квінтет, 17.20 Форт., 18.20 Нар. пісні у супр. циг. орх., 19.40, 20.00 Сальон. музика, 21.00, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30 Італ. арії та пісні, Тебальді барит., 19.55, 20.00 Найновіші фільм. мельодії, 21.35 Одноактівка, 22.20 Веселі віденські мельодії. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз. всячина, 16.00 Концерт, скр., 18.00 Пісні давніх часів, хор., ком. Аркса, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, 22.20 Солісти, скр., форт., МІНХЕН 16.00 Концерт солістів, 17.00, 18.00 Концерт військ. орх., 19.00 „Вальс — любовна пісня", розр. концерт, 20.10, 21.00 Комедія, 21.30 Форт. квартет Р. Штравса, 22.20 Розр. концерт, ПРАГА 17.30 Скрипка (балади), 18.10 Музичні гулянки по давній Празі, Концерт солістів, 19.55, 20.00 Розр. музика, 20.30, 21.00 Симфонія ч. 2. ц-моль Малера, хор. солісти, 22.15 Легка музика, РАДІО ПАРІ 19.00 Форт., 19.30 Сценка, 20.30 Звукові карикатури. 20.45 Пісні, РИМ 17.15 Концерт хору, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, Вечір присв. Дж. Муле.

Середа, 22. вересня 1937.

БЕРЛІН 15.35 Муз. дрібнички, 17.00 Твори Леве у вик. солістів, 18.00 Розр. музика, 20.10, 21.00 Музика до слуху і до танку, БІЛГОРОД 18.20 Скрипка, 18.50, 19.00 Нар. пісні, 21.00 Гумор, 22.20 Форт., БУДАПЕШТ 12.05 Сальон. муз., 17.30 Циг. музика, 19.10 Форт., 20.00 Солісти, 21.10 Квартет ц-моль Брамса. ВІДЕНЬ 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 17.15 Сучасна австр. музика, 19.25, 20.00 Симф. концерт, 21.15 Вес. віденська авд. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. всячина, 18.00 Форт., 20.15 Солісти, 22.30 Концерт, МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 18.50 Розр. музика, 19.00, 19.53 Легка і розр. музика, 21.00, 22.00 Радіофантазія з муз. ілюстр., МІНХЕН 17.00, 18.00 Розр. муз., орх., сол., ПРАГА 16.55 Розр. музика, 19.25 Радіофільма, РАДІО ПАРІ 18.15 Гумор, 19.00 Арфа, 19.15 Пісні Пієрне і Руселя, 19.45 Скрипка, 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 „Гамлет" оп. Томаса, РИМ 17.15, Муз. казка, 20.40 Розр. музика, 22.10 Концерт хору.

Четвер, 23. вересня 1937.

БЕРЛІН 10.00 Нар. пісні, 1.30 Літо в Альпах, авд., 17.00 Камер. концерт, 19.15 Смичк. квартет д-дур Піцетія, 20.10, 21.00 Вечір танку. БІЛГОРОД 18.00 Пісні, 18.30, 19.00 Орх. концерт, 20.00 Чеська форт. музика, 21.30 Спів, БУДАПЕШТ 17.00 Віольончеля, 19.00 Сальон. музика, 21.00, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 16.05 Офенбахові твори, 17.30 Віольончеля, 21.00 Концерт церковної музики, 21.45 Форт. рецітал Дарія Мільо, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Муз. всячина, 18.00 Нар. вок. дуети, 18.20 Сонати б-дур Моцарта, 19.00, 20.00 Вальси і марші, 22.30 Концерт, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 19.40 Легка музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ісабо" оп. Масканія, МІНХЕН 15.00 Казка для всіх, 17.00 Розр. музика, 19.00, 20.00 Концерт із уч. Ерни Зак, 21.10 Скрипка, форт., ПРАГА 17.10 Музика для дітей, 17.50, 18.00 Муз. авд. для дітей, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Буря" оп. Фібіха до Шекспірового тексту, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 19.53 Пісні, 19.15, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 Легка музика, РИМ 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Весела авд., форт. рецітал.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 21. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.33 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.15 Для шкіл: Останнє огнище. 11.40 Глазунов: Фрагменти з балетових сцен оп. 52, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Марш у вик. військової орхестри, 13.55 Розривкова муз. з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Россіні: Фрагм. оп. „Севільський цирульник" гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Хто є твій тато: Залізничий машиніст, 16.20 Форт. твори на 4 руки Мавр. Мошковського, 16.45 Фейл.: Земля повна солі, 17.00 Усміхи Відня: подвійний квартет, спів, форт. на 4 руки, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Огляд фін.-госп. актуальностей, 18.10 Муз. транскрипція, з гр. пл., 18.25 Літ. нарис: Нова популярність повісти, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки,

18.50 Актуальна гутірка. 19.00 „Чесність" скеч, 19.15 Скрипка, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 „Сесі" оперетка Е. Крайдера; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, Хліборобські вістки, 22.10 „Про Бієкупін у 15-ох мовах світа, авд., гр. пл., 22.25 Концерт солістів (сучасна музика); форт., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Концерт бажань!

Середа, 22. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.15 Для шкіл: „Приятелі" опов., Муз. з гр. пл., 11.40 Грає Міша Ельман, скрипка, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Келер-Беля: „Ракочій" увертюра з гр. пл., 12.25 Концерт фльот. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві коло год. 14.00 Гутірка Союзу ККО, 14.45 З нашої бібліотечки: „Бастальський" Кадеп-Бандровського, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Балетова музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Літер. нарис: З мого варстату, 16.15 Горішньошлеські пісні, муж. хор, 16.45 Морські події в Еспанії, 17.00 Стан Голестан: Квартет ас-дур у вик. смичк. квартету, 17.30 Пісеньки у вик. вок. ансамблю, 17.50 Авто і його мотор, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Концерт солістів з гр. пл., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Екзотичні мельодії, концерт, орх., спів; у перерві коло год. 19.00 Куток гумору, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Оповідання короля циганів, словно-муз. авд., скрипка, спів, муж. хор, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Батьки та діти, 22.00 Танк. музика, орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 23. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.15 Для шкіл: Найгарніші мельодії Монюшка, хор, спів, 11.40 Гумпердінк: фрагм. з оп. „Івась і Гануся", гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Супе: Легка кавалерія, увертюра, гр. пл., 12.25 Розр. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.50 Спорт. порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Українські пісні з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Стріча" опов. В. Герца для дітей, 16.15 Сальон. музика, тріо, 16.45 Фейл.: Радіо у школі, 17.00 Концерт солістів, форт., Евгенія Зарицька мецосопр., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Нар. мистецтво та сучасне малярство, 18.10 Великі співаки у фільмі, гр. пл., 18.30 Листи та програми, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спорт. вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Мужчина в жіночім капелюсі", 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 Концерт легкої музики, орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Хліборобські вістки, 21.05 Танк. музика у вик. малої орх., рефрени; у перерві коло год. 21.25 Скеч „У саді", 21.45 Батьки та діти, 22.00 Німецька музика, вок. концерт, 22.50 Останні вістки, веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 „Я вмовився з нею на девяту" вес. фейл. Раорта, 23.15 Легка музика з гр. пл.

БІРЖА.

Львів, 20 вересня 1937.

Звідомлення зі збіжевого ринку.

Ціни Центросоюзу, Львів, за 100 кг. франко вагон станія заладування.

Пшениця одн.	26·75—27·75
Пшениця зб.	26·25—27·25
Жито зб.	20·75—21·75
Ячмінь пашн.	17·25—17·75
Ячмінь 640	17·75—18·20
Ячмінь 680	18·20—19·05
Овес легко задош.	17·50—18·00
„ незадош.	19·00—20·00
Кукурудза жовта	23·50—24·00
Кукурудза червона	24·50—25·00
Ріпак	56·50—57·00
Вика темна нового збору	16·00—17·00
Вика сіра	15·00—16·00
Насіння льону	43·50—44·00
Гречка	15·00—16·00
Конопляне сімя	33·00—34·00
Соняшникове сімя	35·50—36·00
Просо	15·00—15·50
Фасоля Корона руч. виб. з міш.	50·00—51·00
„ Рівен „ „	39·00—40·00
„ Шмальцівка „ „	29·00—30·00
„ Цукрівка „ „	26·00—27·00
„ Краса рафована	22·00—23·00
„ Біла (лявбонен) раф.	22·00—23·00

ЦЕНТРОСОЮЗ

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 20 вересня 1937.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. в опак.	2·90 зол.
1 кг. експорт. зачет.	2·90 зол.
молоко	15—16 сот.
яйця	4·10—4·15 зол.

Тенденція на масло і молоко знижкова, на яйця сильна.

Подяка.

Прибиті горем по втраті нашої найдорожчої Мами і Бабусі бл. п. **Іванни Біберовичевої**, складаємо щиру подяку всім Своякам, Знайомим, коломийським українським установам, Філії „Союзу Українок", Артистам театрів „Загреба" й ім. Тобілевича за устні і письменні вислови співчуття, як теж за участь у похороні. Зокрема дякуємо Впр. о. Прал. Русинові, о. сов. Гриньовському, о. Кисилеві й о. Островському за провід у похороні, Вп. арт. Совачевій і Впр. о. прал. Русинові за теплі прощальні слова, висказані на похороні. Щиро дякуємо „Колом. Боянові", який співом причинився до звеличання похорону. Вкінці щире Спасибіг Вп. д-рові Білозорові за лікарську опіку.

Коломия, у вересні 1937 р.

Діти і внуки.

ОПОВІСТКИ.

Торговельна Ґімназія Рідної Школи у Львові, Куркова 14 А. приймає вписи на **однорічний торговельний курс** для абсольвентів (-ок) середніх шкіл, до кінця **вересня ц. р.** Вписове зол. 10.— місячна оплата зол. 20.—. Початок викладів 4. жовтня. 1692 1—3

Звичайні Загальні Збори „Кружка Родичів" при українській державній ґімназії в Перемишлі відбудуться в неділю 3. жовтня 1937 р. о год. 9.30 в ґімназійній світлиці в такім порядком: 1. Отворення Загальних Зборів. 2. Вибір президії і секретаря. 2. Слово Вп. Пана Директора ґімназії. 4. Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 5. Звіт секретаря з діяльности Кружка Родичів. 6. Звіт опікунки, секції доживлювання й пн. крамниці. 7. Звіт скарбника. 8. Звіт Провірної Комісії і внесення про уділення абсолюторії. 9. Вибір нового Виділу. 1694

НАУКА

ШКОЛА КРОЮ ЖІНОЧОГО, ведена паризьким моделістом БІНДЕРОМ, дипльомованим у Парижі, Дрезні, Відні. Професор патронату. Приймає вписи, ціни низькі — **Львів, Оссолінських 12.** 1518 10-14

КУПНО - ПРОДАЖА

ФОРТЕПІЯН першорядний 7⅓, продам на догідних умовинах. Райковський, Фрідріхів ч. 10. 1668 15-20

НА ОСІННІЙ І ЗИМОВИЙ СЕЗОН найкращі новини дитячої, жіночої і мужеськоі галянтерії купите найдешевше в коп. „Базар" у Львові, Руська 3. 7-?

КАМЕНИЦЯ нова, триповерхова, недалеко середмістя, дохід річний 10.350, довг Банку Господарства 12.000, ціна 95.000.

КАМЕНИЦЯ нова двоповерхова, околиця Листопада, довг 9.000, вклад 25.000.

ВІЛЛЯ нова, 4 кімнати кухня, комфорт, город, при трамваю, довг 5.000, вклад 17.000 — **продасть** бюро Андрія Савки, площа Бернардинська два. 1674 ?-3

ПЕЧІ залізні і частини, замки безпеки Сальво, виправи кухонні, приладдя поручає Рентшнер, Легіонів 37. 7—8

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО! З огляду на побільшення продукції відкриємо також в тамошній околиці розділиню (без крамниці) і шукаємо відповідного пана. Місцевість і заняття байдуже. Дохід щонайменше 520.— зол. місячно. Зголошення під „61" до Brigol, Box 9, Poertschach-See (Austria).

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

КООПЕРАТОР, вправний книговод-білянсіст з довголітньою працею в кооперативах ріжного роду і кооперативних осередках, шукає в кооперативній установі праці книговода, люстратора, магазинера тощо. Зголошення слати до д-ра Гердецького, адвоката в Косові к. Коломиї. 4—4

РІЖНІ

БЮРО ПОЛАГОДИ у Варшаві Олени Васильчук, полагоджує всі справи торговельні та дає інформації, заощаджуючи зайву подорож до Варшави. У домівці Бюра постійний сальон-виставка „Гуцулка", що закуповує і приймає в комісову продаж вироби українського народнього мистецтва, промислу (килими, ліжники, вишивки, кераміку й деревляну різьбу). **Варшава, вул. Маршалковська 97 А, м. 2 (тел. 9-83-93).** 1652 4—8

ІЛЬКІВ МИХАЙЛО, майстер будівельний, повідомляє Вп. клієнтелю, що перенісся на вулицю Стечковського 1 (Филипівка) телеф. 118-61. Виконує всякі роботи будівельні, пляни, кошториси і т. д. 1655 3—3

КОВДРИ переробляю в одній дні за 3.50 Виробня ковдер, Кентшинського 4. 1568 2-?

ГОДИННИКИ, обручки, перстені, дарунки, накриття, біжутерію поручає найдешевше Вандер, Шайнохи один. — Прецизійна, дешева направа годинників і біжутерії. 1571 2-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15.** 2946 88-100

ВІЧНІ ПЕРА направляє дешево „ПРЕЦИЗІЯ", Шайнохи 1 і Рутовського 12. 1477 6—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.